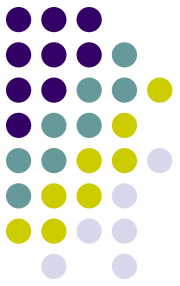
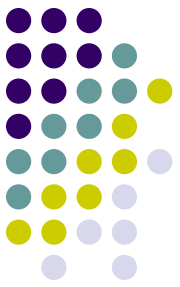

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

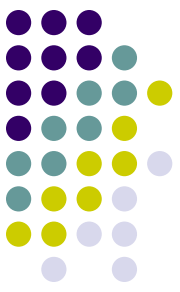
Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, основні заходи з реагування на них, основи функціонування єдиної державної системи цивільного захисту регулює Кодекс цивільного захисту України.

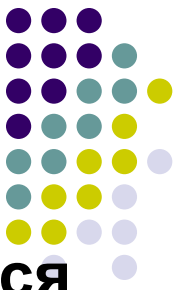
Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Особлива обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження, терористичними актами, масовими заворушеннями, соціальними конфліктами, або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності та потребує особливої уваги й екстреного реагування держави є **надзвичайною ситуацією**.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Реагуванням на надзвичайні ситуації соціального походження та ліквідацією їх наслідків виступають скоординовані дії суб'єктів забезпечення публічної безпеки та цивільного захисту, що здійснюються відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації соціального походження (масові заворушення та масові безлади), уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації, і полягають в організації робіт з ліквідації наслідків цієї ситуації, припинення дії або впливу небезпечних факторів, викликаних нею, рятування населення і майна, локалізації зони такої ситуації, а також ліквідації або мінімізації її наслідків, які становлять загрозу життю або здоров'ю населення, заподіяння шкоди території, навколишньому природному середовищу або майну

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Нормативно-правові акти, які можуть знадобитися працівникам патрульної поліції під час надзвичайних ситуацій соціального походження:

- Конституція України (ст. 39);
- Кодекс цивільного захисту України;
- Національний класифікатор ДК 019:2010 "Класифікатор надзвичайних ситуацій" (КНС), затверджений Наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457;
- Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій, затверджені наказом МНС України від 12.12.2012 № 1400;
- Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010 визначає **надзвичайні ситуації соціального характеру** як: «порушення нормальних умов життя та діяльності людей на окремій території чи об'єкті на ній або на водному об'єкті, спричинене протиправними діями терористичного і антиконституційного спрямування, або пов'язане зі зникненням (викраденням) зброї та небезпечних речовин, нещасними випадками з людьми тощо».

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

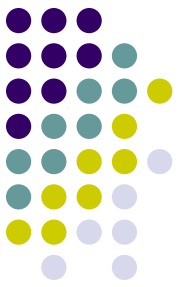
До надзвичайних ситуацій соціального характеру, що пов'язані з протиправними діями терористичного і антиконституційного спрямування, відносяться:

- – збройні напади, захоплення і силове утримання важливих об'єктів або реальна загроза здійснення таких акцій;
- – збройні напади, захоплення і силове утримання атомних електростанцій або інших об'єктів атомної енергетики або реальна загроза здійснення таких акцій;
- – замах на життя керівників держави та народних депутатів України;

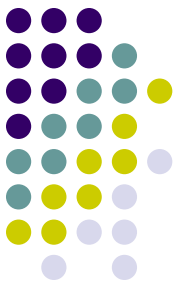
Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

- – напад, замах на життя членів екіпажу повітряного або морського (річкового) судна, викрадення (спроба викрадення), знищення (спроба знищення) таких суден;
- – захоплення заручників з числа членів екіпажу чи пасажирів, установлення вибухового пристрою у багатолюдних місцях, установі, організації, на підприємстві, у житловому секторі, на транспорті;
- – зникнення або викрадення зброї та небезпечних речовин з об'єктів їх зберігання, використання, перероблення та під час транспортування;
- – виявлення застарілих боєприпасів, аварії на арсеналах, складах боєприпасів та інших об'єктах військового призначення з викиданням уламків, реактивних та звичайних снарядів, нещасні випадки з людьми та ін.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

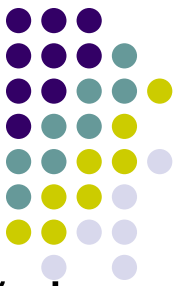
Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій,
затверджені наказом МНС України
12.12.2012 № 1400 розроблено для
**25 видів надзвичайних ситуацій соціального
походження.**

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

- Однією з початкових стадій виникнення надзвичайних ситуацій соціального характеру є поява **соціального конфлікту**.

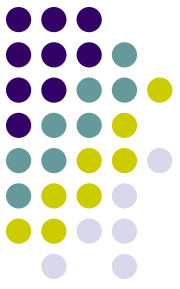
У загальному розумінні термін «конфлікт» означає зіткнення думок, переконань, сил. Безпосередньо «**соціальний конфлікт**» є вищою стадією розвитку суперечностей у системі відносин людей, соціальних груп, соціальних інститутів, суспільства в цілому, яка характеризується посиленням протилежних тенденцій, інтересів соціальних груп та індивідів.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

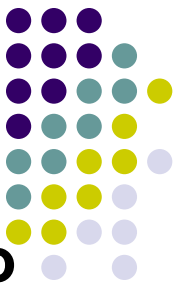
Найбільш поширеними та загрозливими є надзвичайні ситуації соціального характеру, в основі яких лежить конфліктні ситуації некримінального характеру, які проявляються під час проведення (у формі):

- мітингів – у зв'язку із порушенням організації висловлення суспільної думки, масової підтримки деструктивних резолюцій, вимог і звернень громадян;
- вуличної ходи – у зв'язку із пересуванням громадян поза попередньо визначеним маршрутом;

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

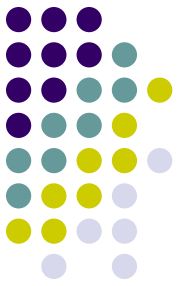
- пікетування – у зв'язку із публічним висловленням деструктивних колективних або індивідуальних думок громадян, розташуванням громадян поруч із об'єктом пікетування на якому такі «думки» не підтримуються;
- маніфестації – у зв'язку із ситуативним об'єднанням (перетинанням маршрутів) різних видів публічних заходів (культосвітні, спортивні, релігійні тощо).

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

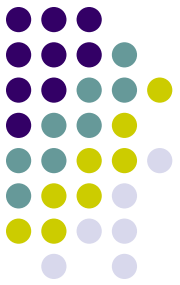
Причини їх виникнення кризових явищ соціального характеру

- Соціально-економічні:
 - бідність населення;
 - розшарування населення за рівнем доходів;
 - загострення проблем зайнятості населення;
 - проблеми соціального забезпечення населення.
- Суспільно-політичні:
 - низький рівень довіри до влади;
 - відсутність громадянського суспільства;
 - нехтування законами та конституцією;
 - бездіяльність та неефективність влади;
 - високий рівень корупції.

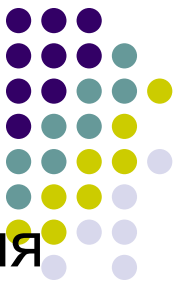
Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

- Національно-релігійні:
 - виникнення сепаратистських настроїв на національно-релігійному підґрунті;
 - значний приплив до України осіб з іншими релігійними, етнічними переконаннями.
- Екологічні:
 - низька тривалість життя у регіонах з високим рівнем забрудненості довкілля;
 - аварії на промислових об'єктах;
 - стихійні лиха;
 - введення карантинних заходів.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

- Ведення військових дій:
- введення державою зовнішніх військових дій що не підтримують громадяни держави;
- введення воєнного стану та впровадження відповідних заходів.

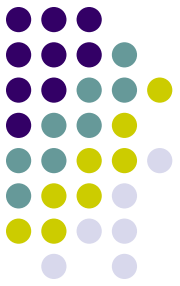

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

- Натовпом є безструктурне, неорганізоване скупчення людей, яке має загальну мету та знаходиться в певному емоційному стані. Утворенню натовпу сприяють **чутки** та **емоційна циркуляція (циркуляційна реакція)**.

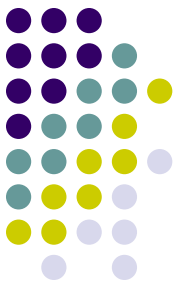
Чутки розглядаються як характерний спосіб передачі та розповсюдження інформації в натовпі. Вони виконують функцію орієнтації учасників натовпу в ситуації що складається, служать для учасників натовпу засобом співвіднесення своїх дій з діями інших учасників і виступають в якості колективного процесу прийняття рішення.

Циркуляційна реакція – це взаємне зараження, тобто передача емоційного стану на психофізіологічному рівні контакту між людьми.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Динаміка натовпу – це процес, що відбувається під впливом різноманітних соціально-психологічних факторів, від виникнення та формування певного скупчення людей, які можуть трансформуватися в пасивний або активний натовп, до його зникнення та розділяється на чотири умовних етапи.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

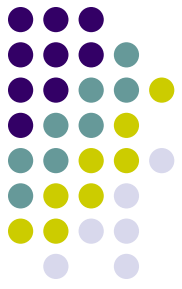
- Перший етап – формування причин і приводів для виникнення натовпу, він характеризується розповсюдженням чуток негативного характеру, появі циркуляційної реакції тощо. При цьому активізуються антагоністичні групи, з'являється певна кількість людей, у натовпі появляються лідери.
- Другий етап – трансформація пасивного натовпу в активний, в натовпі можуть з'являтися заклики до активних дій.
- Третій етап – наростання агресивності в натовпі, він може переходити до активних, руйнівних дій.
- Четвертий етап – згасання. Як правило, він починається після втручання сил правопорядку або коли натовп добився власної мети. Чисельність натовпу може поступово зменшуватися та агресивність спадати.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

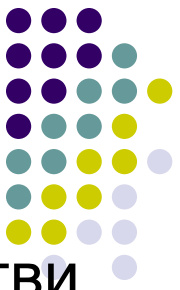
Суттєвою відмінністю сучасного українського суспільства є те, що більшість населення схильна до маргіналізації.

- Причини маргіналізації населення:
- ізоляція та низька соціальна активність,
- витіснення людей з економічної сфери, соціальна ізолюваність,
- відсутність механізмів впливу громадськості на процес прийняття рішень,
- відсутність дієвих механізмів реалізації власних соціальних, економічних та політичних інтересів.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

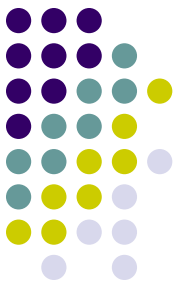
У сучасному вигляді **маргінальність** — це стан у процесі переміщення індивіда чи групи, а також характеристика соціальних груп, які знаходяться у проміжному стані соціальної структури. До маргінальності також відноситься розрив соціальних зв'язків між суспільством і індивідом.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Сучасні маргінали — це особистості, соціальні верстви або групи, які знаходяться за рамками характерних для даного суспільства соціально-культурних норм і традицій:

- етномаргінали (національні меншини);
- соціомаргінали (групи людей у процесі незавершеного соціального переміщення – біженці, внутрішньопереміщенні особи);
- політичні маргінали (люди, яких не влаштовують легітимні правила і легальні можливості суспільно-політичної боротьби);
- біомаргінали (особи, здоров'я яких має бути предметом турботи суспільства);
- вікові маргінали (особи, які відчувають розрив зв'язків між поколіннями).

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Основи кризової комунікації (переговорів) під час соціальних надзвичайних ситуацій

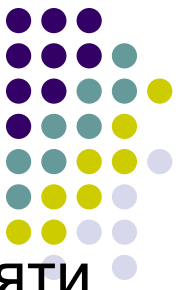
- Спілкування є основною умовою конструктивного вирішення соціальних конфліктів. Однак, у конфліктній ситуації комунікація погіршується, супротивники охочіше користуються способами спілкування, що ускладнюють розуміння того, що, власне, відбувається, намагаються зробити противнику боляче, а самі займають оборонну позицію, приховуючи будь-яку інформацію про себе.

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

З метою налагодження комунікації під час соціального конфлікту поліцейський має відповісти на такі питання:

- що я хотів би зробити, щоб вирішити конфлікт?
- яких реакцій я чекаю з боку іншого?
- що я збираюся робити, якщо громадянин поведе себе не так, як я очікую?
- на які наслідки я сподіваюся у випадку, якщо буде досягнута згода?

Тема 4. Соціальні небезпеки, їх види та особливості.

Конструктивному вирішенню конфлікту можуть сприяти такі форми спілкування:

- висловлювання, що передають те, як поліцейський зрозумів позицію (слова) або дії учасника конфлікту, а також прагнення отримати підтвердження того, що поліцейський зрозумів їх правильно;
- відкриті і особистісно забарвлені висловлювання, що стосуються соціального стану поліцейського, його почуттів і намірів як людини-громадянина;
- інформація, що містить зворотний зв'язок щодо того, як поліцейський сприймає громадянина і тлумачить (кваліфікує) його поведінку;
- демонстрація того, що поліцейський сприймає громадянина як особистість всупереч критиці чи опору щодо його конкретних вчинків.